MIĘDZYNARODOWA DROGA WODNA E 70

MDW E70

Międzynarodowa Droga Wodna E70 łączy Europę Zachodnią – od Antwerpii i Rotterdamu, przez Berlin i północną Polskę – z rejonem Królewca i dalej z systemem drogi wodnej Niemna. W Polsce jej trasa liczy 630 km i prowadzi przez sześć malowniczych województw: zachodniopomorskie, lubuskie, wielkopolskie, kujawsko-pomorskie, pomorskie i warmińsko-mazurskie. Polski odcinek biegnie przez Odrę do Kostrzyna, gdzie łączy się z drogą wodną Odra - Wisła. Szlak prowadzi 68 km Wartą, 187 km Notecią, 24,5 km Kanałem Bydgoskim i 14,4 km Brdą, aż do styku z Wisłą (i MDW E40) w Bydgoskim Węźle Wodnym. Następnie droga biegnie 114 km Wisłą, 62 km Nogatem, 35 km Zalewem Wiślanym, do granicy z Obwodem Królewieckim. Do systemu MDW E70 zaliczamy również Szkarpawę, rzekę Elbląg i Kanał Jagielloński.

Polski odcinek MDW E70 jest szlakiem bardzo malowniczym i zróżnicowanym – od Odry, która spełnia najwyższe standardy żeglowności, po leniwie meandrującą Noteć. Obecnie odpowiada przeważnie klasie II, z wyjątkiem odcinka Noteci między ujściem Drawy a Kanałem Bydgoskim – Ib, odcinka Odry i Wisły w końcowym jej biegu – III oraz Martwej Wisły – Vb. Trasa obejmuje 28 stopni wodnych. Większość śluz pochodzi z przełomu XIX i XX w. Szlak ma szerokość 16 – 25 m, minimalny promień łuku 200 – 250 m, prześwit pod mostami 1,6 – 12 m, gwarantowaną głębokość 1,2 – 1,5 m oraz dopuszczalną prędkość statków 8 km/h.

W ostatnich latach niemal na całej długości szlaku zrealizowano wiele inwestycji samorządowych i prywatnych, które poprawiły infrastrukturę wodniacką. Powstały m.in. bulwary w Gorzowie Wielkopolskim, Wieleniu, Malborku; przebudowano bulwar Zygmunta Augusta w Elblągu. Powstały porty i przystanie w Santoku, Drawsku, Czarnkowie, Ujściu, Nakle nad Notecią, Bydgoszczy, Toruniu i Grudziądzu. Ważnym przedsięwzięciem była Pętla Żuławska – rozwój turystyki wodnej (Etap I i II), obejmująca budowę i modernizację portów i przystani w Drewnicy, Białej Górze, Malborku, Osłonce, Rybinie, Błotniku, Gdańsku Sobieszewie, Braniewie, Krynicy Morskiej, Kątach Rybackich, Nowej Pasłęce, Elblągu i Tolkmicku.

WOJEWÓDZTWA NA TRASIE MDW E70

ZACHODNIOPOMORSKIE

Zachodniopomorski odcinek Międzynarodowej Drogi Wodnej E70 obejmuje dolny, graniczny bieg Odry na fragmencie od Kostrzyna nad Odrą (617,6 km rzeki) do niemieckiego Hohensaaten (667,2 km). Łączna długość tego etapu to blisko 50 km. Szlak ten, dzięki parametrom żeglugowym pozwalającym na rejsy dużych jednostek, jest kluczowym połączeniem wodnym między siecią europejską a portem w Szczecinie. W Hohensaaten droga wodna łączy się z Kanałem Odra-Hawela (Oder-Havel-Kanal), który prowadzi do Berlina, otwierając drogę do systemu wodnego Haweli i Łaby. To historyczne połączenie umożliwia odbycie transgranicznej podróży ze stolicy Niemiec wprost na Dolną Odrę i do Szczecina.

LUBUSKIE

Etap MDW E70 w województwie lubuskim obejmuje prawie 122 km, z czego 68,2 km to odcinek rzeki Warty, 47 km to Noteć, a pozostałe 6 km Odra. Najważniejsze miasta leżące na tym obszarze to: Kostrzyn nad Odrą (leżący od ujścia Warty do Odry, aż do piątego km tego etapu), Gorzów Wielkopolski (leżący na 54-60 km Warty), Santok (70 km) oraz Drezdenko (188 km). Odcinek od ujścia rzeki Warty do jej 29 km to obszar Parku Narodowego Ujście Warty, wraz z przylegającym parkiem krajobrazowym. Na 70 km rzeki Warty, w pobliżu Santoka, znajduje się Rezerwat Santockie Zakole. Także w tym miejscu do Warty wpada Noteć.

WIELKOPOLSKIE

Wielkopolski etap MDW E70 rozpoczyna się dwukilometrowym odcinkiem rzeki Noteć (177-179 km rzeki), stanowiącym granicę pomiędzy województwami: lubuskim i wielkopolskim. Etap wielkopolski to w sumie 121 km odcinek Noteci meandrującej przez malownicze krajobrazy pośród łąk, pól, licznych starorzeczy i kanałów. Nadnoteckie Łęgi stanowią ostoję dla wielu gatunków ptaków chronionych europejską dyrektywą. Przepływając przez Wielkopolskę odwiedzić można takie miejscowości jak: Krzyż Wielkopolski (175 km rzeki), Wieleń (162 km), posiadające nowe przystanie: Drawsko (175 km) i Czarnków (132-134 km) oraz Ujście (105-107 km). Na tym odcinku MDW E70 pokrywa się częściowo z przebiegiem szlaku żeglugowego Wielka Pętla Wielkopolski (www.wielka-petla.pl).

KUJAWSKO-POMORSKIE

Trasa MDW E70 w województwie kujawsko-pomorskim to łącznie 145 km rzek i kanałów. Rozpoczyna się na 58 km Noteci i prowadzi przez jej dziewiętnastokilometrowy odcinek. Następnie obejmuje 24,5 km Kanału Bydgoskiego, 14,5 km Brdy i 87 km Wisły. Przedstawiony na mapie odcinek Międzynarodowej Drogi Wodnej E70 od granicy województwa kujawsko-pomorskiego z Wielkopolską aż do Bydgoszczy to fascynująca podróż przez unikatowy system wodny, łączący historię hydrotechniki z nowoczesną infrastrukturą turystyczną.

Pierwszym ważnym punktem na szlaku jest Nakło nad Notecią, które wita żeglarzy nowoczesną przystanią z pełnym zapleczem. Z Noteci szlak wpływa na wody Kanału Bydgoskiego – najstarszego czynnego kanału śródlądowego w Polsce, będącego zabytkiem sztuki inżynieryjnej. Łącząc dorzecza Odry i Wisły od 1774 roku, kanał prowadzi przez szereg historycznych śluz, m. in. w Okolu czy Czyżkówku. Jego dawny, wyłączony z żeglugi odcinek, znany jako Stary Kanał Bydgoski, został przekształcony w malowniczy park miejski.

Kulminacją tej części podróży jest wpłynięcie na wody Brdy i dotarcie do centrum Bydgoszczy, gdzie znajduje się serce Bydgoskiego Węzła Wodnego. W mieście na wodniaków czekają dwie główne przystanie: „Gwiazda" oraz „Bydgoszcz". Miasto oferuje nie tylko doskonałą infrastrukturę żeglarską, ale także liczne atrakcje, z których słynie, jak zabytkowe spichrze nad Brdą czy gmach Opery Nova, które można podziwiać z perspektywy wody.

Śluza Pianówka Fot. J. Kowalski

Prom w Walkowicach. Fot. P. Pasieczny

Bydgoszcz Fot. Berda.pl

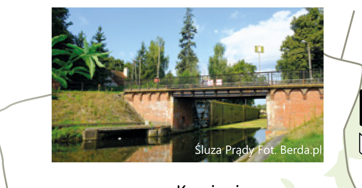
NAKŁO NAD NOTECIĄ
województwo kujawsko-pomorskie

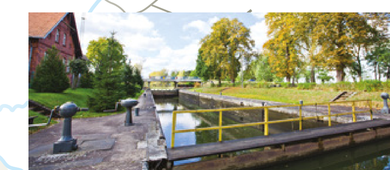
Nakło nad Notecią to dziewiętnastotysięczne miasto, leżące na 39-41 km Noteci. W Nakle Noteć łączy się z Kanałem Bydgoskim, którego budowa przyczyniła się do szybkiego rozwoju gospodarczego miasta. W tym miejscu odchodzi również Szlak Wielkiej Pętli Wielkopolski w kierunku Konina (Noteć). Będąc w Nakle warto zobaczyć kościół św. Wawrzyńca z 1843 r. oraz dawne koszary pruskie z pierwszej połowy XIX w. Niewątpliwą atrakcją Nakła jest bliskość Puszczy Noteckiej, a zwłaszcza obszar doliny Noteci. W Nakle istnieje jedna z dwóch szkół żeglugi śródlądowej w Polsce oraz przystań wodna z zapleczem dydaktycznym dla szkoły i techniczno-sanitarnym dla turystów – wodniaków, której basen portowy przeznaczony jest do cumowania nawet 30 jednostek wodnych o różnej wielkości.

Marina Nakło Fot. Berda.pl

Marina Nakło Fot. Berda.pl

Śluza Nakło Wschód Fot. P. Pasieczny

Śluza Prądy Fot. Berda.pl

Śluza Gromadno Fot. P. Pasieczny

Noteć przed Ujściem, Fot. J. Kowalski

Kanał Bydgoski Fot. M. Szelest

BYDGOSZCZ
województwo kujawsko-pomorskie

Bydgoszcz – we wczesnym średniowieczu nadrzeczna osada na bursztynowym szlaku, wzmiankowana już w 1238 r. jako warowna Kasztelania Bydgoska, prawa miejskie uzyskała w 1346 r. Budowa w XVIII w. Kanału Bydgoskiego, umożliwiała powstanie na szlaku wodnym kluczowego miejsca – Bydgoskiego Węzła Wodnego oraz szybki rozwój i bogacenie się Bydgoszczy, która stała się kwitnącym nadrzecznym miastem. Obok urządzeń służących regulacji rzeki i transportowi wodnemu, wzdłuż brzegów powstawała charakterystyczna nadwodna zabudowa. Zachowany harmonijny, stosowny do miejsca, nadwodny pejzaż miasta, stworzył swoisty, niepowtarzalny i oryginalny klimat Bydgoszczy. Sercem Bydgoszczy jest dziś zrewitalizowana Wyspa Młyńska, a bydgoskie, ekologiczne, solarne tramwaje wodne są turystyczną atrakcją. Budowa przystani oraz modernizacja bulwarów zachęca do odwiedzin nie tylko turystów – wodniaków, ale również poprawiła jakość i estetykę obszarów nadwodnych. Umożliwiła bliski kontakt z wodą i podziwianie urody miasta od strony wody. Odbywające się duże imprezy na wodzie i nad wodą, m.in. STER NA BYDGOSZCZ, z regatami, imprezami i paradą jednostek pływających, przyciągają nad Brdę i Kanał Bydgoski ogromne rzesze mieszkańców i przywracają nadrzeczną tożsamość miasta.

Bydgoszcz, „Przechodzący przez rzekę" Fot. Berda.pl

Przystanek Mikołajewo Fot. Berda.pl

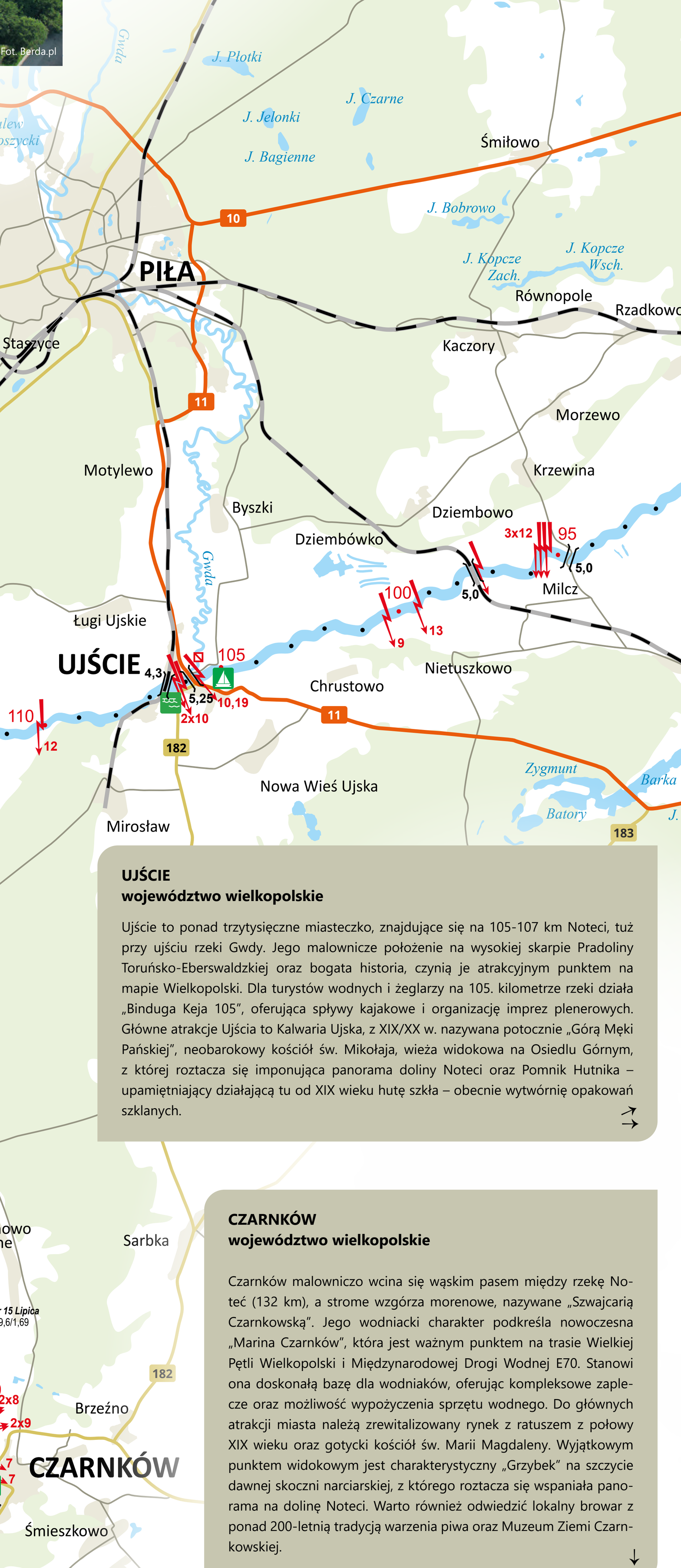

Noteć w okolicach Czarnkowa Fot. Berda.pl

Śluza Krostkowo Fot. Berda.pl

Czarnków marina Fot. Berda.pl

Stopień wodny Rosko Fot. Berda.pl

Przystanek wodny Wrzeszczyna Fot. P. Pasieczny

UJŚCIE
województwo wielkopolskie

Ujście to ponad trzytysięczne miasteczko, znajdujące się na 105-107 km Noteci, tuż przy ujściu rzeki Gwdy. Jego malownicze położenie na wysokiej skarpie Pradoliny Toruńsko-Eberswaldzkiej oraz bogata historia, czynią je atrakcyjnym punktem na mapie Wielkopolski. Dla turystów wodnych i żeglarzy na 105. kilometrze rzeki działa „Binduga Keja 105", oferująca spływy kajakowe i organizację imprez plenerowych. Główne atrakcje Ujścia to Kalwaria Ujska, z XIX/XX w. nazywana potocznie „Górą Męki Pańskiej", neobarokowy kościół św. Mikołaja, wieża widokowa na Osiedlu Górnym, z której roztacza się imponująca panorama doliny Noteci oraz Pomnik Hutnika – upamiętniający działającą tu od XIX wieku hutę szkła – obecnie wytwórnię opakowań szklanych.

Fot. Berda.pl

Przystań w Ujściu, Binduga 105 Fot. Berda.pl

Bydgoszcz, „Wioślarz" J. Kędziora Fot. Berda.pl

CZARNKÓW
województwo wielkopolskie

Czarnków malowniczo wcina się wąskim pasem między rzekę Noteć (132 km), a strome wzgórza morenowe, nazywane „Szwajcarią Czarnkowską". Jego wodniacki charakter podkreśla nowoczesna „Marina Czarnków", która jest ważnym punktem na trasie Wielkiej Pętli Wielkopolski i Międzynarodowej Drogi Wodnej E70. Stanowi ona doskonałą bazę dla wodniaków, oferując kompleksowe zaplecze oraz możliwość wypożyczenia sprzętu wodnego. Do głównych atrakcji miasta należą zrewitalizowany rynek z ratuszem z połowy XIX wieku oraz gotycki kościół św. Marii Magdaleny. Wyjątkowym punktem widokowym jest charakterystyczny „Grzybek" na szczycie dawnej skoczni narciarskiej, z którego roztacza się wspaniała panorama na dolinę Noteci. Warto również odwiedzić lokalny browar z ponad 200-letnią tradycją warzenia piwa oraz Muzeum Ziemi Czarnkowskiej.

Noteć w okolicach śluzy Nowe - Fot. J. Kowalski

Marina Czarnków Fot. Berda.pl

Bulwary w Wieleniu Fot. Berda.pl

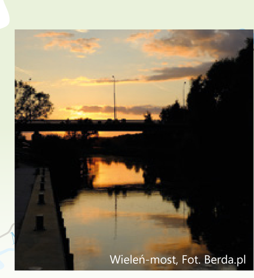

Bulwary w Wieleniu Fot. Berda.pl

Śluza w Lipicy. Fot. J. Kowalski

WIELEŃ
województwo wielkopolskie

Wieleń to malownicze miasto położone nad rzeką Noteć w województwie wielkopolskim, w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim. Jako siedziba gminy miejsko-wiejskiej i miejsce zamieszkania około 6 tys. osób. Wieleń zachwyca swoim historycznym charakterem – początki miasta sięgają 1108 r., a prawa miejskie uzyskał w 1448 r. jako prywatne miasto szlacheckie. Przepływając Notecią, wodniacy mogą skorzystać z przystani rzecznej; bulwaru z pełną infrastrukturą, umożliwiającą bezpieczne cumowanie łodzi. Spacerując po Wieleniu można zwiedzić Kościół pw. N.M.P. i św. Michała Archanioła z 1615 r., przejść ścieżką edukacyjną pt. „Pamiętaj, klimat tworzysz Ty", czy natknąć się na ślady historii – XVIII w. Pałac Sapiehów, (w trakcie renowacji); poczuć atmosferę miejsca z bogatą tradycją.

Noteć za Wieleniem, Fot. J. Kowalski

Wieleń-most, Fot. Berda.pl

BRDA

Lewobrzeżny dopływ Wisły o dł. 14,4 km rozpoczyna swój 238-kilometrowy bieg w Jeziorze Smołowym niedaleko Miastka. Rzekę można podzielić na dwa odmienne odcinki. Górny, o długości ponad 223 km, nie jest klasyfikowany jako droga wodna, lecz stanowi niezwykle popularny i malowniczy szlak kajakowy. Końcowy, ok. 15-kilometrowy fragment, od Brdyujścia aż po serce Bydgoszczy – na szlaku MDW E 70 – to skanalizowana droga wodna II klasy. Płynąc w górę Brdy od Wisły w kierunku Wyspy Młyńskiej, pokonujemy dwa stopnie wodne, na które składają się łącznie dwie śluzy i trzy jazy. Pierwszy z nich to Stopień Wodny Czersko Polskie, wyposażony w nowoczesną śluzę i jaz walcowy. W historycznym centrum znajduje się Śródmiejski Stopień Wodny, na który składa się zabytkowa Śluza Miejska i towarzyszące dwa jazy: historyczny Jaz Farny przy katedrze oraz nowszy Jaz Ulgowy.
Średnia szerokość: 40-45 m, szlak żeglowny 30-35 m
Gwarantowane zanurzenie jednostek: 1,4 m
Przepisy i ograniczenia: ograniczenie prędkości do 15 km/h, lokalnie do 8 i 4 km/h, a w kilku miejscach zakaz wytwarzania fali.
Przeszkody: najniższa linia wysokiego napięcia zawieszona jest na wysokości 8 m. Prześwit uzależniony jest od zmiennego poziomu wody.

KANAŁ BYDGOSKI

To najstarszy w Polsce działający kanał żeglowny, wpisany do rejestru zabytków w 2005 r. Teren, przez który przebiega, już w XV w. służył jako połączenie handlowe z zachodem Europy. Płynące Notecią i Brdą galary, szkuty i dubasy wciągano na koła i przetaczano z jednej rzeki do drugiej. Kanał powstał w latach 1772–1774, a jego budowa trwała zaledwie 18 miesięcy. Początkowo mierzył 26,6 km długości oraz składał się z 9 śluz o konstrukcji drewniano-gliniastej. Na początku XIX w. rozpoczęto przekształcanie śluz na kamienno-ceglane, te zachowały się do dziś. Przebudowa kanału prowadzona w latach 1908-1915 wytyczyła jego ostateczny przebieg – oddano do użytku krótszą odnogę łączącą go z Brdą, a liczbę śluz zmniejszono do sześciu. Najstarszy, wyłączony z użytku odcinek kanału, nosi przydomek „Stary" i otoczony przez rozległe planty, obecnie stanowi atrakcję turystyczną Bydgoszczy.
Aktualnie Kanał Bydgoski liczy 24,5 km i łączy dwie największe polskie rzeki – Wisłę i Odrę. **Zaliczany jest do żeglownych dróg wodnych II klasy, dzieli się na 6 odcinków rozgraniczonych 6 śluzami. Rozpoczyna się w Bydgoszczy na 14,4 km, a kończy bieg na km 38,9** w Nakle nad Notecią (w ujściu Starej Noteci Rynarzewskiej).
Średnia szerokość: ok. 30 m
Gwarantowane zanurzenie jednostek: 1,6 m
Przepisy i ograniczenia: obowiązuje ograniczenie prędkości do 8 km na godzinę.
Przeszkody: najniższa linia wysokiego napięcia zawieszona jest na wysokości 8 m. Prześwit uzależniony jest od zmiennego poziomu wody.

NOTEĆ

Rzeka Noteć stanowi największy dopływ Warty, jej całkowita długość wynosi 361 km. Odcinek włączony w skład Międzynarodowej Drogi Wodnej E70 to 187,2 km. Pod względem żeglowności szlak ten posiada klasę Ib na przeważającej części (do ujścia Drawy) oraz klasę II na końcowym uregulowanym odcinku (od ujścia Drawy do Warty). Noteć dzieli się na dwa podstawowe odcinki: Noteć Górną – od źródeł do Nakła nad Notecią – o długości 174 km i Noteć Dolną, stanowiącą fragment Międzynarodowej Drogi Wodnej E70, ciągnącą się od Nakła do ujścia do Warty, o długości ok. 187 km. Dolna Noteć, w obecnym kształcie, została skanalizowana w latach 1906 - 1914 przez 14 obiektów hydrotechnicznych. Śluzy na Noteci są zabytkami hydrotechniki i posiadają napęd ręczny. Bieg Noteci wchodzącej w skład MDW E70 charakteryzują zróżnicowane spadki, co pozwala na wyodrębnienie kilku odcinków opisanych poniżej: **Noteć o wyraźnym spadku** (od Nakła nad Notecią do ujścia Łobżonki), **Noteć Leniwą** (od ujścia Łobżonki do ujścia Gwdy), **Noteć Bystrą** (od Ujścia do śluzy nr 22 Krzyż) i **Noteć Dolną** (Noteć swobodnie płynącą) od śluzy nr 22 Krzyż do ujścia Noteci do Warty w Santoku.

ODCINEK O WYRAŹNYM SPADKU, długości ok. 18 km (od Nakła nad Notecią do ujścia Łobżonki). Nurt staje się szybszy i bardziej dynamiczny. Różnica poziomów wymaga zastosowania śluzy w Gromadnie, która umożliwia regulację przepływu i bezpieczne pokonywanie tego odcinka rzeki.

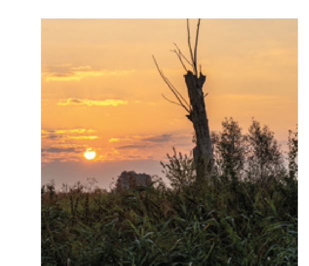
NOTEĆ LENIWA, długości ok. 50 km (od ujścia Łobżonki do ujścia Gwdy). Ten odcinek charakteryzuje się bardzo niewielkim spadkiem, wynoszącym zaledwie 0,016‰, co tłumaczy jego nazwę. Rzeka płynie tu wolno, a jej brzegi są przeważnie mocno zarośnięte trzcinami i trudno dostępne, choć można znaleźć miejsca do zacumowania „na dziko".
Średnia szerokość: ok. 20 - 25 m
Gwarantowane zanurzenie jednostek: 1,2 - 1,6 m
Przepisy i ograniczenia: prędkość na całym szlaku 15 km/h, lokalnie: zakaz wytwarzania fali.
Przeszkody: przez całą rzekę przechodzi ponad czterdzieści linii energetycznych. Najniższa linia wysokiego napięcia zawieszona jest na wysokości 7 m. Prześwit uzależniony jest od zmiennego poziomu wody.

NOTEĆ BYSTRA, długości ok. 70 km (od Ujścia do śluzy nr 22 w Krzyżu Wielkopolskim).
W miejscowości Ujście do Noteci wpada jej największy dopływ – Gwda. Powoduje to 2,5-krotny wzrost przepływu wody w korycie rzeki, co nadaje jej znacznie szybszy nurt i tłumaczy nazwę „Bystra". Spadek na tym odcinku jest wyraźnie większy i wynosi 0,2‰.
Średnia szerokość: ok. 20 - 25 m
Gwarantowane zanurzenie jednostek: 1,2 - 1,6 m
Przepisy i ograniczenia: prędkość na całym szlaku 15 km/h, lokalnie: zakaz wytwarzania fali.

Promy: na rzece zlokalizowane są dwa promy górnolinowe w Walkowicach i Ciszkowie. Miejsca przeprawy są prawidłowo oznakowane.
NOTEĆ SWOBODNIE PŁYNĄCA, długości ok. 50 km (od śluzy nr 22 w Krzyżu do Santoka). Na tym ostatnim fragmencie rzeka nie jest już skanalizowana za pomocą śluz, lecz płynie swobodnie aż do ujścia do Warty. Jej bieg jest jednak uregulowany za pomocą licznych budowli hydrotechnicznych, takich jak poprzeczne i podłużne ostrogi faszynowe umocnione narzutem kamiennym.
Średnia szerokość: ok. 30 - 35 m
Gwarantowane zanurzenie jednostek: 1 - 1,2 m
Przepisy i ograniczenia: prędkość na całym szlaku 15 km/h, lokalnie: zakaz wytwarzania fali.

WARTA

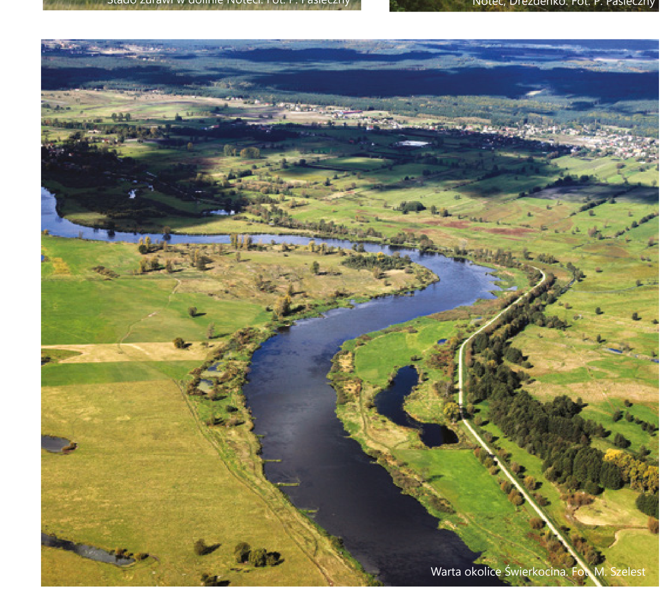
To prawobrzeżny i zarazem najdłuższy dopływ Odry – liczy 808 km długości i jest drugą po Wiśle, najdłuższą rzeką, płynącą w całości w granicach kraju. Jest żeglowną drogą wodną II klasy, Wypływa w Zawierciu na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej i w górnym biegu silnie meandruje, niezliczoną ilość razy zmieniając swój kierunek z południkowego na równoleżnikowy i odwrotnie. Przed Poznaniem rzeka przepływa przez najstarszy w Polsce, chroniony obszar polodowcowy – Wielkopolski Park Narodowy. Działalność człowieka najsilniej wpłynęła na kształt końcowego odcinka Warty, leżącego w województwie lubuskim – ujarzmiono niepokorną rzekę wałami brzegowymi i przeciwpowodziowymi. Większa część odcinka żeglownego Warty jest również najdłuższą częścią Wielkiej Pętli Wielkopolski i stanowi, niewykorzystywaną do tej pory arterię transportową, łączącą Poznań z pozostałymi miejscowościami Wielkopolski i polskimi portami morskimi. Warta w całym swoim biegu nie posiada ani jednej śluzy żeglownej, a hydroelektrownia z zaporą i zbiornikiem retencyjnym w Jeziorsku jest głównym urządzeniem hydrotechnicznym, wpływającym na jej regulację.
Średnia szerokość: ok. 90 m, szlak żeglowny 50 - 70 m
Gwarantowane zanurzenie jednostek: ok. 1,4 m
Przepisy i ograniczenia: prędkość na całym szlaku 15 km/h, lokalnie: zakaz wytwarzania fali.
Występują znaczne wahania poziomu wody, różnica dobowa może wynosić 1 m, w dłuższych okresach czasowych do 4 m.
W sezonie letnim, z powodu braku odpowiedniego poziomu wody, utrudnione lub niemożliwe jest wejście do przystani jachtowych lub dobicie do nabrzeża.
Przeszkody: najniższa linia wysokiego napięcia zawieszona jest na wysokości 8 m. Prześwit uzależniony jest od zmiennego poziomu wody.
Promy: Pływające na Warcie promy są uzależnione od poziomu wody. Obecnie kursują dwa promy dolnolinowe grawitacyjne (poruszające się dzięki sile prądu rzeki), w Santoku na 67,7 km Warty i Kłopotowie na 22,32 km.

Rzeka Noteć przed Wrzeszczyną Fot. J. Kowalski

Rzeka Noteć za Wieleniem o poranku Fot. J. Kowalski

Stado żurawi w dolinie Noteci. Fot. P. Pasieczny

Noteć, Drezdenko. Fot. P. Pasieczny

Warta okolice Świerkocina. Fot. M. Szelest

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY
ISBN: 978-83-67004-00-8
Zawarte w publikacji opisy, mapy i schematy mają charakter orientacyjny.
Wydanie V, 2026 r.
Wykonanie map, schematów dróg wodnych: berda.pl
Projekt i opracowanie graficzne:
www.berda.pl
Autorzy zdjęć:
Berda Małgorzata Walkosz-Lewandowska, Waldemar Lewandowski, P. Pasieczny,
M. Szelest, G. Nadolny, J. Kowalski
Korekta merytoryczna: R. Wasil
Autorzy tekstów
Treści wodniackie: P. Salecki, R. Wasil, M. Walkosz-Lewandowska, P. Daszkiewicz,
J. Gostkowska-Kunert, P. Lewandowski, K. Orłowski
Wydawca
Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, ul. Okopowa 21/27, 80-810 Gdańsk
Tytuł
Mapa dla wodniaków. Międzynarodowa Droga wodna E70. Część 2.

© Copyright
Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego; ul. Okopowa 21/27, 80-810 Gdańsk
Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego; Plac Teatralny 2, 87-100 Toruń
Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego; ul. Emilii Plater 1, 10-562 Olsztyn
Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego; Al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań
Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego; ul. Podgórna 7, 65-057 Zielona Góra

MDW E70

MAPA dla wodniaków

MIĘDZYNARODOWA DROGA WODNA E70

POLSKI ODCINEK CZĘŚĆ 2.
ODRA / WARTA / NOTEĆ / KANAŁ BYDGOSKI / BRDA

NAJWAŻNIEJSZE PORTY I PRZYSTANIE

BRDA	
KLUB MOTOROWODNY MORS	+48 602 156 789
KLUB ŻEGLARSKI HALS	+48 501 021 307
KSW BYDGOSZCZ BRDYUJŚCIE / KLUB ŻEGLARSKI	+48 798 967 810
YACHT KLUB POLSKI	+48 603 616 811
PRZYSTAŃ, CAMPING - ZIMNE WODY	+48 724 343 429
LA MARE BEZPIECZNA PRZYSTAŃ	+48 792 005 997
NABRZEŻE BULWAR IM. LEONA JANTY POŁCZYŃSKIEGO	+48 723 304 955
PRZYSTAŃ BYDGOSZCZ	+48 537 256 222
KANAŁ BYDGOSKI	
PRZYSTAŃ „GWIAZDA"	+48 52 736 22 22
NOTEĆ	
PRZYSTAŃ „POWIAT NAKIELSKI" NAKŁO NAD NOTECIĄ	+48 660 782 490
PRZYSTAŃ BINDUGA 105 W UJŚCIU	+48 604 468 996
MARINA CZARNKÓW	+48 67 255 26 95 784 681 214
PRZYSTAŃ W WIELENIU	+ 48 67 256 12 37
PRZYSTAŃ WODNA „YNDZEL"W DRAWSKU	+48 67 256 91 28, 535 953 490
PRZYSTAŃ WODNA W DREZDENKU	+ 48 95 762 02 02
BASEN PORTOWY W DREZDENKU	+ 48 95 762 03 61
PRZYSTAŃ MARINA SANTOK	+ 48 501 195 595
WARTA	
MARINA W GORZOWIE WIELKOPOLSKIM	+48 604 644 600
BULWARY NADWARCIAŃSKIE W GORZOWIE WLKP.	+48 95 735 55 00
MARINA KOSTRZYN / KLUB ŻEGLARSKI DELFIN	+48 600 859 765
ODRA	
MARINA KIENITZ/ PRZY GOSPODZIE „GASTHOF ZUM HAFEN"	+49 33478 440
PRZYSTAŃ KULTURHAFEN W GROSS NEUENDORF	+49 33478 38686
PRZYSTAŃ CAMPING NAD ODRĄ	+49 178 1317490

Wejście z Odry na Kanał Hawela - Odra. Fot. G. Nadolny

Czelin Fot. Berda.pl

ŚLUZY

Otwierane na żądanie w określonych godzinach. Należy dzwonić, pół godziny przed planowanym wpłynięciem, do obsługi poszczególnych śluz. **UWAGA!** Przed rejsem należy sprawdzić komunikaty nawigacyjne. W czasie wysokich i niskich stanów wody na rzece śluzy mogą być nieczynne. Poza sezonem żeglugowym śluzy funkcjonują w dni robocze od 7:00 do 15:00. Taki tryb pracy obowiązuje aż do nadejścia warunków zimowych, uniemożliwiających bezpieczną żeglugę (np. zjawisk lodowych). Poza sezonem warto sprawdzić godziny pracy śluz.

ŚLUZY NA BRDZIE
CZERSKO POLSKIE (1,40 km), tel. do obsługi: 501 371 102
MIEJSKA (12,40 km), tel. do obsługi: 513 030 159

ŚLUZY NA KANALE BYDGOSKIM
OKOLE (14,80 km), tel. do obsługi: +48 532 032 676
CZYŻKÓWKO (15,97 km), tel. do obsługi: + 48 532 032 679
PRĄDY (20,00 km), tel. do obsługi: +48 696 721 036
OSOWA GÓRA (20,97 km), tel. do obsługi: + 48 532 032 677
JÓZEFINKI (37,20 km), tel. do obsługi: 696 720 829
NAKŁO WSCHÓD (38,90 km), tel. do obsługi: 608 581 029

ŚLUZY NA NOTECI
NAKŁO ZACHÓD (42,70 km), tel. do obsługi: 519 896 826
GROMADNO (53,40 km), tel. do obsługi: 606 774 136
KROSTKOWO (68,20 km), tel. do obsługi: 532 032 670
NOWE (111,86 km), tel. do obsługi: 608 582 351
WALKOWICE (117,73 km), tel. do obsługi: 606 774 142
ROMANOWO (122,66 km), tel. do obsługi: 606 774 143
LIPICA (128,33 km), tel. do obsługi: 696 720 877
PIANÓWKA (136,21 km), tel. do obsługi: 696 721 029
MIKOŁAJEWO (143,14 km),tel. do obsługi: 696 721 092
ROSKO (148,84 km), tel. do obsługi: 666 879 013
WRZESZCZYNA (155,53 km), tel. do obsługi: 532 032 684
WIELEŃ (161,50 km), tel. do obsługi: 532 032 682
DRAWSKO (170,97 km), tel. do obsługi: 532 032 685
KRZYŻ (176,20 km), tel. do obsługi: 532 032 683

Dla niektórych obiektów tj. przystanie kajakowe, pomosty, nabrzeża oraz mosty zwodzone podane telefony dotyczą nadzorujących je urzędów (brak bezpośredniej obsługi na miejscu).

ZARZĄDCY DRÓG WODNYCH

Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Bydgoszczy	+ 48 52 339 11 00
RZGW w Szczecinie	+48 91 441 12 00
RZGW w Gdańsku	+ 48 58 326 18 88
Zarząd Zlewni w Inowrocławiu	+ 48 52 356 57 50
Zarząd Zlewni w Pile	+ 48 67 212 32 44
Nadzór Wodny w Bydgoszczy	+ 48 606 774 125, 608 582 289
Nadzór Wodny w Nakle nad Notecią	+48 52 385 22 86
Nadzór Wodny w Wieleniu	+48 882 062 904 +48 67 256 10 11

Nadzór Wodny w Drezdenku	+48 604 792 249 +48 95 762 01 55
Nadzór Wodny w Gorzowie Wielkopolskim	+48 95 725 61 63
Nadzór Wodny w Kostrzynie nad Odrą	+48 95 717 65 10
Nadzór Wodny w Chojnie	+48 882 036 316
Urząd Dróg Wodnych i Żeglugi Odra-Hawela (Wasserstraßen - und Schifffahrtsamt Oder-Havel)	+49 03334 276-0
Urząd Żeglugi Śródlądowej (UŻŚ) w Bydgoszczy UŻŚ Delegatura Gdańsk	+48 58 301 84 14 +48 602 379 752
UŻŚ w Bydgoszczy	+48 52 320 42 30
UŻŚ w Szczecinie	+48 91 434 02 79

TELEFONY ALARMOWE W POLSCE

Ratunkowe Centrum Koordynacyjne	112
Policja	997
Straż Pożarna	998
Ratunkowe Służby Medyczne	999
Ogólnopolski numer alarmowy WOPR	601 100 100

TELEFONY ALARMOWE W NIEMCZECH

Ratunkowe Centrum Koordynacyjne	112
KOMISARIATY WODNE NAD ODRĄ	
WSP Hohensaaten (Bad Freienwalde)	+49 33368 539-0
WSP Wolgast (Inspektion Wolgast) (dla rejonu ujścia Odry, Zalewu Szczecińskiego i wód przybrzeżnych w Meklemburgii-Pomorzu Przednim).	+49 3836 232 430

Głównym numerem alarmowym w Niemczech, w tym do ratownictwa wodnego na Odrze, jest 112.
Jeśli sprawa nie jest bezpośrednim zagrożeniem życia, ale dotyczy bezpieczeństwa żeglugi, wypadków bez ofiar lub zgłoszeń porządkowych, należy kontaktować się z Policją Wodną (Wasserschutzpolizei).

Most kolejowy w Kostrzynie nad Odrą. Fot. Berda.pl

Warta z widokiem na Kostrzyn nad Odrą. Fot. Berda.pl

LEGENDA

SKALA 1 : 145 000 (1 0 1 2 3 4 5 6 7 8 km)

- POLSKA – państwa
- BYDGOSZCZ – miasta wojewódzkie
- PIŁA – miasta
- Santok – pozostałe miejscowości
- zabudowania
- wody śródlądowe / wody morskie
- parki narodowe / krajobrazowe / rezerwaty przyrody
- granice państwa / województwa
- autostrady / drogi ekspresowe
- drogi krajowe
- drogi wojewódzkie
- pozostałe drogi
- kolej / kolej wąskotorowa
- trasa rowerowa
- most drogowy / kolejowy, prześwit (WWŻ)
- most zwodzony drogowy / kolejowy, prześwit (WWŻ)
- most obrotowy, prześwit (WWŻ)
- kładka, prześwit (WWŻ)
- kładka zwodzona, prześwit (WWŻ)
- most pontonowy, prześwit (WWŻ)
- prom
- śluza
- wrota przeciwpowodziowe
- Przegalina 188/11,9/3,28/3,28 – śluza nazwa długość / szerokość / spad / głębokość na progu dolnym
- napowietrzne linie energetyczne, prześwit (WWŻ)
- inne przeszkody napowietrzne, prześwit (WWŻ)
- światła nawigacyjne, światła portowe
- stawy, pławy, pławy kardynalne
- °925 kilometry szlaku żeglownego
- porty i przystanie / śródlądowe / morskie
- porty i przystanie jachtowe / śródlądowe / morskie
- pomosty i nabrzeża / śródlądowe / morskie
- przystanie kajakowe / śródlądowe / morskie
- stanowiska postojowe / cumownicze
- miejsca zagrożenia nawigacyjnego
- koniec wód żeglownych
- zakaz wpływania dla jednostek sportowych i rekreacyjnych
- zabytki hydrotechniczne / świeckie / sakralne
- nakaz nasłuchu radiowego na wskazanym kanale
- wskazanie kanału radiowego do uzyskania informacji nawigacyjnych
- Morska Służba Poszukiwania i Ratownictwa (SAR)

Zawarte w publikacji opisy, mapy i schematy mają charakter orientacyjny.

SANTOK
województwo lubuskie

Santok to miejscowość, na terenie woj. lubuskiego, w miejscu gdzie Noteć wpływa do Warty. Nazwa wsi pochodzi od staropolskiego słowa sątok, które oznaczało spływ rzeki. Z ważniejszych zabytków w Santoku warto wymienić neogotycki kościół z 1858 r., kamienną wieżę widokową z 1934 r. oraz średniowieczne grodzisko. Historię tego ostatniego można zgłębić odwiedzając miejscowe Muzeum Grodu Santockiego, w którym prezentowane są liczne znaleziska archeologiczne. Dla miłośników przyrody, po południowej stronie rzeki, znajduje się rezerwat Santockie Zakole. ↓

Marina w Santoku Fot. Berda.pl

GORZÓW WIELKOPOLSKI
województwo lubuskie

Leżąca na 53-61 km Warty, tętniąca życiem stolica województwa lubuskiego, na nowo odkrywa swój wodny potencjał. W dawnym basenie historycznego portu rzecznego, działa stocznia o charakterze remontowym. To właśnie tu odrestaurowano lodołamacz „Kuna" czy parowiec „Kormoran". Dzierżawcą terenu jest Stowarzyszenie Wodniaków „Przystań Gorzów". Tymczasowo zabytkowy lodołamacz „Kuna", z powodu niskiego stanu wody, stacjonuje w Szczecinie. Gorzowscy wodniacy kontynuują tradycję rejsów po Warcie. Idealnym miejscem do poczucia rzecznego klimatu Gorzowa jest zmodernizowany Bulwar Nadwarciański, gdzie warto zacumować. Stąd już tylko krok do odkrywania historycznych skarbów miasta, takich jak gotycka Katedra Wniebowzięcia NMP, cenne zbiory Muzeum Lubuskiego czy pozostałości średniowiecznych murów obronnych. ↙↙

DREZDENKO
województwo lubuskie

Drezdenko to małe, ponad dziewięciotysięczne miasto w woj. lubuskim, znajdujące się na 187 km Noteci. Jego nazwa pochodzi od nazwy drzewa i związana jest z położeniem miasta na lesistych i bagnistych terenach. Będąc w Drezdenku warto zobaczyć: późnobarokowy pałac z 1766 r. (obecnie zaadaptowany na szkołę), zabytkowy ratusz, dawną bramę forteczną „Holm", a także Muzeum Puszczy Drawskiej i Noteckiej, które mieści się w szachulcowym spichlerzu z 1640 r., pełniącym kiedyś funkcje arsenału. ↙

Port Nadzoru Wodnego w Drezdenku Fot. Berda.pl

Drawsko marina Yndzel. Fot. Berda.pl

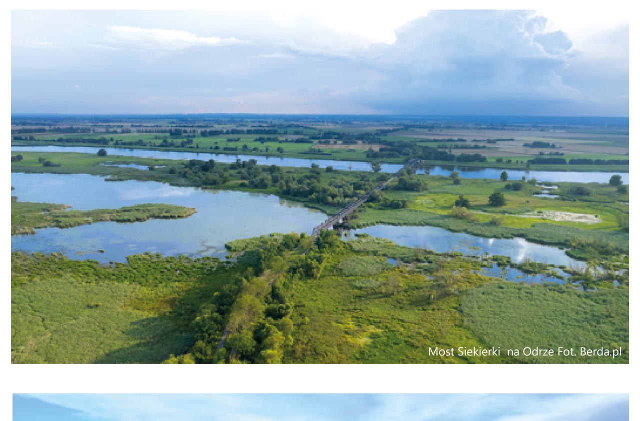
KRZYŻ WIELKOPOLSKI
województwo wielkopolskie

To niewielkie miasto w województwie wielkopolskim, w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim, liczące ok. 6 tysięcy mieszkańców. Powstało w XIX w. jako ważny węzeł kolejowy, od którego wzięło swoją nazwę. Prawa miejskie uzyskało w 1936 r. Krzyż Wielkopolski położony jest nad Notecią i Drawą, w sąsiedztwie Drawieńskiego Parku Narodowego, co nadaje mu atrakcyjny charakter przyrodniczy. W mieście zachowały się budynki z przełomu XIX i XX w., dawny dworzec kolejowy oraz kościół św. Antoniego z Padwy. ↓↓

Śluza w Krzyżu Wlkp. Fot. Berda.pl

Osinów Dolny
województwo zachodniopomorskie

Najdalej wysunięty na zachód punkt Polski znajduje się w pobliżu wsi Osinów Dolny koło Cedyni w województwie zachodniopomorskim, tuż przy granicy z Niemcami. Punkt ten leży nad brzegiem Odry i jest oznaczony kamieniem pamiątkowym oraz tablicą informacyjną. To miejsce wyjątkowe geograficznie – od niego zaczyna się zachodnia granica Polski. W pobliżu znajduje się most łączący Osinów Dolny z niemieckim Hohenwutzen, a sama okolica przyciąga turystów zainteresowanych geografią i krajobrazem nadodrzańskim. ↓

Most Siekierki na Odrze Fot. Berda.pl

Odra na wysokości Kaleńska. Fot. Berda.pl

Gorzów Wlkp. Fot. Berda.pl

Bulwary w Gorzowie Wlkp. Fot. Berda.pl

Osinów Dolny Fot. Berda.pl

Gozdowice, prom na Odrze Fot. Berda.pl

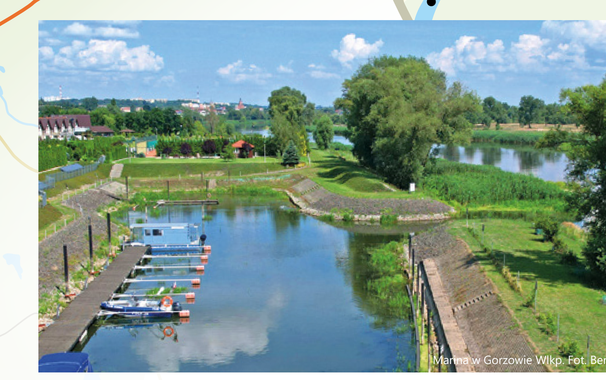

Noteć w okolicach Lipek Małych Fot. R. Wasil

Meandry Noteci w okolicach Jarynia. Fot. Berda.pl

HOHENSAATEN

Hohensaaten – niewielka miejscowość we wschodnich Niemczech, w kraju związkowym Brandenburgia, położona bezpośrednio nad Odrą, tuż przy granicy z Polską (w sąsiedztwie Cedyni). Należy do gminy Bad Freienwalde (Oder) i znajduje się na terenie Parku Krajobrazowego Doliny Dolnej Odry.
Miejscowość ma długą historię jako osada rybacka i rolnicza. Dzięki swojemu strategicznemu położeniu nad rzeką, która pełniła przez wieki funkcje transportowe i graniczne. W XIX wieku powstał tu port rzeczny oraz system śluz i kanałów, które do dziś stanowią ważny element infrastruktury wodnej regionu. ↓

Marina w Gorzowie Wlkp. Fot. Berda.pl

Port i stocznia w Gorzowie Wlkp. Fot. Berda.pl

Hohensaaten. Fot. Berda.pl

ODRA

Nazywana „księżną polskich rzek" to jedna z najdłuższych rzek w Polsce, jak również najdłuższa śródlądowa droga wodna w kraju. To także ważna arteria komunikacyjna Europy Środkowej. Pod względem całkowitej długości jest drugą rzeką Polski, licząc jednak wyłącznie długość jej biegu w granicach kraju, jest trzecią po Wiśle i Warcie. Rzeka ma długość 854,3 km, w tym 742 km w Polsce. Odra przepływa przez woj. śląskie, opolskie, dolnośląskie, lubuskie, zachodniopomorskie. Wspólnie z Kanałem Gliwickim tworzy Odrzańską Drogę Wodną, która jest elementem europejskiego systemu dróg wodnych i wchodzi w skład Międzynarodowej Drogi Wodnej E 30.

Znaczenie rzeki Odry, jako wodnego szlaku komunikacyjnego, wynika z jej połączeń z innymi drogami wodnymi. Łączy się ona między innymi: na 553,4 km z kanałem Odra-Sprewa, na 617,6 km daje możliwość wpłynięcia na drogę wodną Wisła-Odra, na 667,2 km jest połączona z kanałem Odra - Hawela. Zarówno Droga Wodna Szprewa - Odra jak i Hawela - Odra łączą Odrę z Berlinem. Kilometr zerowy dla obydwu w/w dróg wodnych znajduje się poniżej śluzy Spandau, gdzie Szprewa uchodzi do Haweli. Kanał Haweli został wybudowany podczas blokady Berlina Zachodniego w latach 1952–1953 przez władze NRD. Po upadku muru berlińskiego i wybudowaniu nowej śluzy Spandau, kanał stracił na znaczeniu.

Odra w swoim górnym odcinku jest rzeką uregulowaną, być może nawet nadto, jak pokazują katastrofalne powodzie przetaczające się przez nią co kilkanaście lat. W jej górnym odcinku zbudowano 25 śluz. Prace nad jej ujarzmieniem prowadzono od XVIII wieku, a właściwą regulację rozpoczęto w 1819 roku. W swoim dolnym biegu, a konkretnie na odcinku między Kostrzynem nad Odrą (617,6 km), a Hohensaaten (667,2 – wejście do kanału Odra-Hawela), na którym Odra stanowi element MDW E 70, jest to rzeka uregulowana poprzez zabudowę ostrogami, wybudowanymi pod koniec XIX wieku. Na odcinku blisko 180 km Odra stanowi granicę państwową pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec. Odcinek ten administrowany jest wspólnie, przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie (Polska) i przez Dyrekcję Wodno-Żeglugową Wschód z siedzibą w Magdeburgu, jednostka terenowa – Urząd Wodno-Żeglugowy Eberswalde (Niemcy).

Przystań w Kienitz Fot. Berda.pl

Port kulturalny Groß Neuendorf Fot. Berda.pl

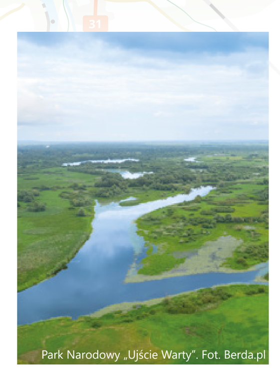
Kanał Odra - Hawela

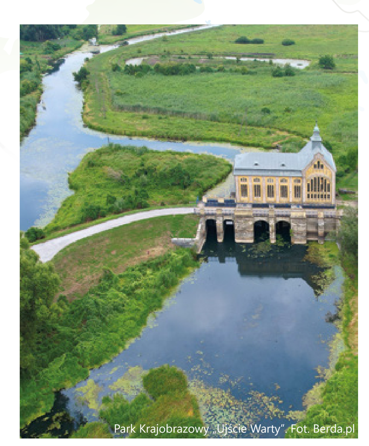
(niem. Oder-Havel-Kanal) – sztuczny kanał w Brandenburgii, o długości 82,8 km i szerokości średniej 55 m (w osta tnich latach usunięto wąskie gardło, które na odcinku Marienwerder – Eberswalde (Barnim) ograniczało żeglugę (wąski kanał do 33 m). Swój początek ma na śluzie Spandau w Berlinie (kilometr 0), a kończy się wpływając do Odry na jej 667,2 km. Kanał posiada trzy śluzy i jedną podnośnię o łącznej różnicy poziomów 46,7 m. Jest częścią drogi wodnej Hawela – Odra (niem. Havel-Oder-Wasserstraße HOW) o całkowitej długości 101,6 km. Stanowi on ważne połączenie śródlądowych dróg wodnych Niemiec i Polski z Zachodnią Europą oraz Berlina ze Szczecinem, łącząc Odrę koło Cedyni z Hawelą koło Oranienburga.

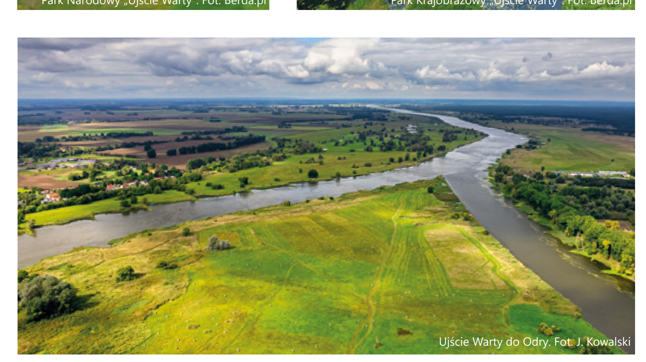
KOSTRZYN NAD ODRĄ
województwo lubuskie

Kostrzyn nad Odrą to siedemnastotysięczne miasto w woj. lubuskim, blisko polsko-niemieckiej granicy. Miasto to od wieków było miejscem ścierania się dwóch kultur – słowiańskiej i germańskiej. Stanowiło idealne miejsce obronne oraz handlowe, dzięki czemu w XVI w. było jedną z największych twierdz Europy. Obecnie znajduje się tu duży port rzeczny, a dla zwiedzających warte polecenia są ruiny twierdzy pruskiej z XVI w. Ponadto miasto leży w pobliżu Parku Narodowego Ujście Warty z malowniczymi rozlewiskami oraz licznymi lęgowiskami ptaków. ↓

Marina w Kostrzynie nad Odrą. Fot. Berda.pl

Park Narodowy „Ujście Warty". Fot. Berda.pl

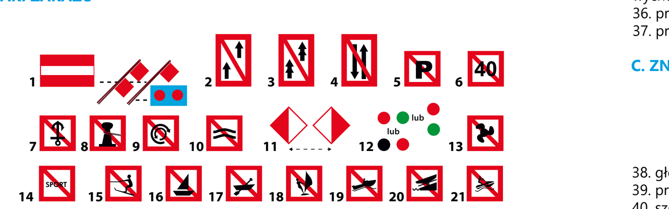

Park Krajobrazowy „Ujście Warty". Fot. Berda.pl

Ujście Warty do Odry. Fot. J. Kowalski

INFORMATOR

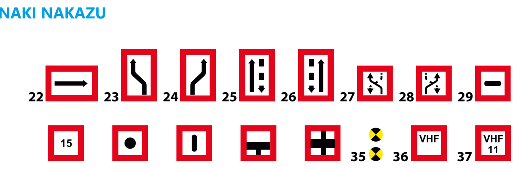
ZNAKI ŻEGLUGOWE REGULACJI RUCHU NA ŚRÓDLĄDOWYCH DROGACH WODNYCH

A. ZNAKI ZAKAZU

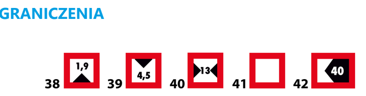
1. przejścia
2. wyprzedzania statków
3. wzajemnego wyprzedzania się pociągów holowniczych, zestawów pchanych i zespołów sprzężonych
4. mijania i wyprzedzania się wszystkich statków
5. postoju (zakaz kotwiczenia lub cumowania) po tej stronie szlaku żeglownego, po której stoi znak
6. postoju na szerokości określonej na znaku w metrach (od znaku)
7. kotwiczenia lub wleczenia kotwic, łańcuchów lub lin po tej stronie szlaku żeglownego, po której stoi znak
8. cumowania do brzegu
9. zawracania
10. wytwarzania wysokiej fali lub zjawiska przyssawania
11. przejścia poza skrajnią określoną tablicami
12. przejścia – przygotować się do wejścia lub przejścia
13. pływania statków o napędzie mechanicznym
14. pływania statków sportowych
15. pływania na nartach wodnych
16. pływania statkami żaglowymi
17. pływania łodziami wiosłowymi
18. pływania na desce z żaglem
19. koniec strefy rozwijania dużych prędkości dla małych statków sportowych lub rekreacyjnych
20. wodowania i wciągania statków na brzeg
21. ruchu skuterów wodnych

B. ZNAKI NAKAZU

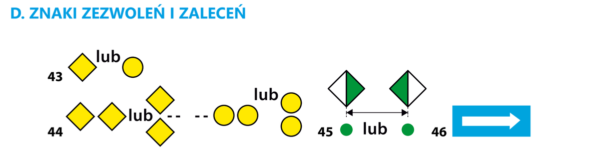
22. ruchu w kierunku wskazanym przez strzałkę
23. ruchu po tej stronie szlaku żeglownego, która leży z lewej burty statku
24. ruchu po tej stronie szlaku żeglownego, która leży z prawej burty statku
25. trzymania się tej strony szlaku żeglownego, która leży z lewej burty statku
26. trzymania się tej strony szlaku żeglownego, która leży z prawej burty statku
27. przejścia na tę stronę szlaku żeglownego, która leży z lewej burty
28. przejścia na tę stronę szlaku żeglownego, która leży z prawej burty
29. zatrzymania się w warunkach określonych przepisami
30. nie przekraczania podanej prędkości (w km/h)
31. nadania sygnału dźwiękowego
32. zachowania szczególnej ostrożności
33. zachowania szczególnej ostrożności przy wypływaniu na główną drogę wodną
34. zachowania szczególnej ostrożności przy przecinaniu głównej drogi wodnej
35. zmiany kursu lub prędkości przez statki idące główną drogą wodną, gdy z bocznej drogi wychodzą statki
36. prowadzenia nasłuchu
37. prowadzenia nasłuchu na wskazanym kanale

C. ZNAKI OGRANICZENIA

38. głębokości szlaku żeglownego (w metrach)
39. prześwitu nad zwierciadłem wody (w metrach)
40. szerokości przejazdu lub szlaku żeglownego
41. inne ograniczenia ruchu żeglugowego
42. granica szlaku żeglownego oddalona od prawego (lewego) brzegu (w metrach)

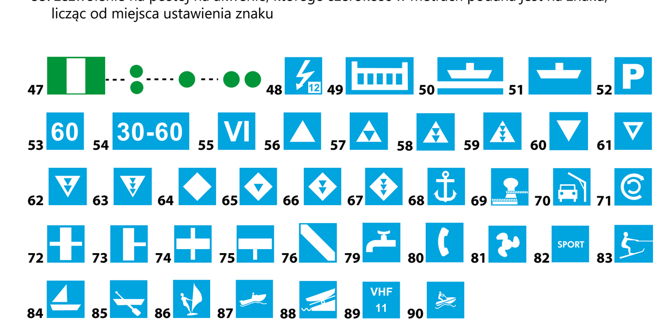
D. ZNAKI ZEZWOLEŃ I ZALECEŃ

43. przejścia w obydwu kierunkach
44. przejścia w jednym kierunku (przejście z przeciwnego kierunku zabronione)
45. trzymania się we wskazanym obszarze
46. przejścia w kierunku określonym strzałką

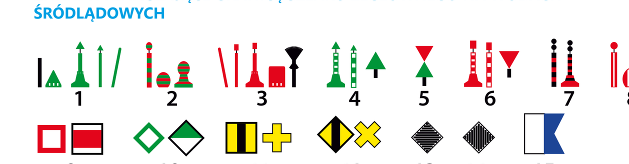
E. ZNAKI INFORMACYJNE

47. zezwolenie przejścia
48. linia napowietrzna nad drogą wodną (wysokość linii nad poziomem najwyższej wody żeglownej)
49. jaz w bliskiej odległości
50. prom na uwięzi
51. prom przemieszczający się swobodnie
52. zezwolenie na postój
53. zezwolenie na postój na akwenie, którego szerokość w metrach podana jest na znaku, licząc od miejsca ustawienia znaku

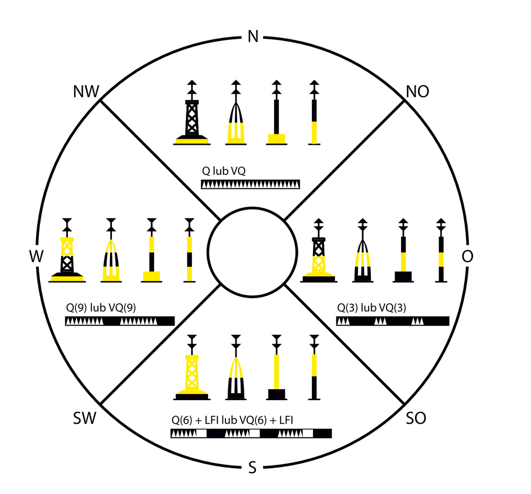
54. zezwolenie na postój na akwenie ograniczonym odstępami w metrach, podanymi na znaku, licząc od miejsca ustawienia znaku
55. zezwolenie na postój, burta przy burcie, w maksymalnej liczbie podanej na znaku
56. miejsce postoju dla statków przeznaczonych do pchania nie załadowanych materiałów niebezpiecznych
57. miejsce postoju dla statków przeznaczonych do pchania, które powinny pokazywać jedno niebieskie światło lub jeden niebieski stożek
58. miejsce postoju dla statków przeznaczonych do pchania, które powinny pokazywać dwa niebieskie światła lub dwa niebieskie stożki
59. miejsce postoju dla statków przeznaczonych do pchania, które powinny pokazywać trzy niebieskie światła lub trzy niebieskie stożki
60. miejsce postoju dla statków z wyjątkiem przeznaczonych do pchania, które nie są zobowiązane pokazywać znaków
61. miejsce postoju dla statków z wyjątkiem przeznaczonych do pchania, które powinny pokazywać jedno niebieskie światło lub jeden niebieski stożek
62. miejsce postoju dla statków z wyjątkiem przeznaczonych do pchania, które powinny pokazywać dwa niebieskie światła lub dwa niebieskie stożki
63. miejsce postoju dla statków z wyjątkiem przeznaczonych do pchania, które powinny pokazywać trzy niebieskie światła lub trzy niebieskie stożki
64. miejsce postoju dla wszystkich statków, które nie są zobowiązane pokazywać znaków
65. miejsce postoju dla wszystkich statków, które powinny pokazywać jedno niebieskie światło lub stożek
66. miejsce postoju dla wszystkich statków, które powinny pokazywać dwa niebieskie światła lub stożki
67. miejsce postoju dla wszystkich statków, które powinny pokazywać trzy niebieskie światła lub stożki
68. zezwolenie na postój na kotwicy i wleczenie kotwicy, łańcucha lub liny
69. zezwolenie na cumowanie do brzegu
70. miejsce postoju zarezerwowane dla załadunku i wyładunku samochodów
71. miejsce do zawracania
72. miejsce skrzyżowania głównej drogi wodnej z boczną
73. miejsce połączenia głównej drogi wodnej z boczną
74. miejsce skrzyżowania bocznej drogi wodnej z główną
75. miejsce połączenia bocznej drogi wodnej z główną
76. koniec obowiązywania zakazu lub nakazu albo ograniczenia – obowiązuje tylko w jednym kierunku ruchu
77. jedno lub dwa białe światła stałe przed przeszkodą– należy się zatrzymać jeżeli wymagają tego przepisy
78. jedno lub dwa białe światła migające przed przeszkodą – przejście dozwolone
79. miejsce poboru wody pitnej
80. telefon
81. zezwolenie na ruch statków o napędzie mechanicznym
82. zezwolenie na pływanie statkami sportowymi
83. zezwolenie na pływanie na nartach wodnych
84. zezwolenie na pływanie statkami żaglowymi
85. zezwolenie na pływanie łodziami wiosłowymi
86. zezwolenie na pływanie na desce z żaglem
87. zezwolenie na ruch z dużą prędkością małych statków sportowych lub rekreacyjnych
88. zezwolenie na wodowanie i wciąganie statków na brzeg
89. wskazanie kanału radiotelefonicznego, na którym można uzyskać informacje nawigacyjny
90. zezwolenie na ruch skuterów wodnych

ZNAKI WYZNACZAJĄCE GRANICĘ SZLAKU ŻEGLOWNEGO NA WODACH ŚRÓDLĄDOWYCH

1. lewa strona szlaku żeglownego
2. rozgałęzienie szlaku żeglownego
3. prawa strona szlaku żeglownego
4. miejsce niebezpieczne przy lewym brzegu szlaku żeglownego
5. miejsce niebezpieczne na środku szlaku żeglownego
6. miejsce niebezpieczne przy prawym brzegu szlaku żeglownego
7. znak odosobnionego niebezpieczeństwa
8. znak bezpiecznej wody
9. przebieg szlaku żeglownego wzdłuż lewego brzegu
10. przebieg szlaku żeglownego wzdłuż prawego brzegu
11. przejście szlaku żeglownego od prawego do lewego brzegu
12. przejście szlaku żeglownego od lewego do prawego brzegu
13. znak ustawiony z lewej strony wyjścia z jeziora lub szerokiej drogi wodnej
14. znak ustawiony z prawej strony wyjścia z jeziora lub szerokiej drogi wodnej
15. flaga „A" Uwaga! Nurek pod wodą.

ZNAKI OZNAKOWANIA KARDYNALNEGO NA WODACH ŚRÓDLĄDOWYCH

UWAGA	
	ŚRÓDLĄDZIE (PŁYNĄC Z PRĄDEM RZEKI)
CZERWONY	PRAWA STRONA SZLAKU ŻEGLUGOWEGO
ZIELONY	LEWA STRONA SZLAKU ŻEGLUGOWEGO
	MORZE
CZERWONY	LEWA STRONA TORU WODNEGO
ZIELONY	PRAWA STRONA TORU WODNEGO